

Statsforvalteren i Agder
Postboks 504
4804 ARENDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hedda Valle, 33371267

Vedtak i klagesak - Agder - Farsund - 120/1 Sellegrodsveien 61 - molo - bølgedemper - settestatsforvalter

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark viser til Statsforvalteren i Agders oversendelse mottatt her 09.02.2026. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet har i brev av 05.02.2026 oppnevnt Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (heretter omtalt som Statsforvalteren) som settestatsforvalter, ettersom Statsforvalteren i Agder er klager i saken.

Statsforvalteren beklager den lange saksbehandlingstiden.

Statsforvalterens vedtak

Klagen tas til følge så langt det følger av Statsforvalterens vedtak.

Statsforvalteren omgjør kommunens vedtak av 18.11.2025. Nytt resultat i saken er at omsøkt dispensasjon avslås.

Statsforvalterens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages til overordnet forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 28.

Sakens bakgrunn

Saken gjelder klage over innvilget dispensasjon for oppføring av en molo på gbnr. 120/1 i Sellegrodsveien 61 i Farsund kommune. Den omsøkte moloen er 21 meter lang, 2,5 meter bred og har en høyde på 1,2 meter over vannlinjen. Moloen ønskes fylt ut i et område som er grunt, med dybde fra 0,2 – 0,5 meter.

Tiltakshaver er Sjur Sjursen ved ansvarlig søker Siv ing Kalleberg.

Tiltaket er søkt oppført innenfor 100-metersbeltet og i sjø, og det er ikke fastsatt alternativ byggegrense i plangrunnlag. Tiltaket er derfor avhengig av dispensasjon fra byggeforbudet i plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-8 annet ledd. Tiltaket ligger også innenfor arealformålet LNF, og er avhengig av dispensasjon fra gjeldende kommunedelplan. Omsøkt tiltak ønskes også plassert ut i sjø i et område avsatt til arealformål bruk og vern av sjø og vassdrag.

Havneadministrasjonen har i medhold av havne- og farvannsloven § 14 gitt tillatelse til etablering av molo, i tråd med søknad.

Utvalg for teknisk trafikk den 18.11.2025 følgende vedtak:

«Utvalg for teknisk gir med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2 dispensasjon fra kommunedelsplanens byggeforbud i LNF formål for kystsonen i Herad-Spind og byggeforbud i 100- metersbeltet til sjø, og godkjenner søknad med sikte på etablering av en molo på gnr. 120 bnr. 1, Sellegrodsveien 61 på følgende vilkår:

- Før tiltaket kan settes i gang må det foreligge tillatelse etter Havne- og Farvannsloven og Forurensningsloven.»

Vedtaket ble påklaget av Statsforvalteren i Agder i brev av 18.12.2025. Statsforvalteren viser til klagen.

Utvalg for teknisk tok ikke klagen til følge i møte den 27.01.2026. Det ble i møtet stilt følgende tilleggsvilkår: «Det stilles som vilkår at moloen utformes og bygges på en måte som sikrer tilstrekkelig vanngjennomstrømning for å opprettholde og beskytte ålegressforekomsten». Saken ble deretter oversendt Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren forutsetter at partene er kjent med innholdet av sakens dokumenter, og finner derfor ikke grunn til å referere ytterligere fra disse.

Statsforvalterens merknader:

Statsforvalterens kompetanse

Statsforvalteren ved justis- og vergemålsavdelingen er klagemyndighet for kommunale enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven. Vår oppgave som klageinstans er å ta stilling til den konkrete saken som er forelagt oss for vurdering, herunder sikre at kommunale vedtak er i samsvar med gjeldende planer og regelverk.

Klagesaken behandles etter delegert myndighet fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Ved behandlingen av en klage kan Statsforvalteren prøve alle sider av saken, og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34 andre ledd. Vi skal vurdere de synspunkter klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Statsforvalteren kan opprettholde kommunens vedtak, omgjøre vedtaket, eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til kommunen til helt eller delvis ny behandling, jf. fvl. § 34 fjerde ledd.

Sakens opplysning, herunder forholdet til naturmangfoldloven

Saken anses tilstrekkelig opplyst etter fvl. § 17, og Statsforvalteren finner derfor å kunne avgjøre den på grunnlag av de opplysningene som foreligger. Statsforvalteren finner det ikke nødvendig å foreta befarings, da de faktiske forhold er forsvarlig belyst med kart, flyfoto og bilder.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Det er foretatt et søk i artsdatabasen, hvor det er registrert et ålegrasområde rundt 20 meter øst for den omsøkte moloen.

Klagefrist og klagerett

Klager har klagerett etter fvl. § 28, og klagen er fremsatt innenfor klagefristen i samsvar med fvl. § 29.

Plan- og bygningsmyndighetenes kontrollfunksjon

Plan- og bygningsmyndighetene skal kontrollere at søknadspliktige tiltak ikke strider mot bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Hvis tiltaket ikke er i strid med slike bestemmelser, har tiltakshaver krav på å få tillatelse til omsøkt tiltak, jf. pbl. § 21-4 første ledd.

Plansituasjonen og vurdering av om tiltaket er i strid med gjeldende arealplan

Eiendommen er uregulert og omfattes av kommunedelplan for Herad-Spind 2014-2024, vedtatt 11.09.2014 hvor den er avsatt til arealformålet «LNFR- areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag». Ut i sjø foran eiendommen gjelder arealformål «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone».

Rettsvirkningene av kommuneplan fremgår av pbl. § 11-6. Av bestemmelsens annet ledd fremgår det at tiltak ikke må være i strid med planens arealformål og bestemmelser. Det følger av kommunedelplan § 3 at:

«I LNF-områder er det bare tillatt å gjennomføre bygge- og anleggstiltak som er ledd i stedbunden næring.»

Omsøkte tiltak er ikke ledd i stedbunden næring, og vil følgelig være i strid med arealformålet i kommunedelplan. Tiltaket er derfor avhengig av dispensasjon fra gjeldende kommunedelplan.

Tiltaket er søkt oppført innenfor 100-metersbeltet fra sjø, noe som er omfattet av byggeforbudet i pbl. § 1-8 andre ledd. Det er ikke angitt byggegrense i plangrunnlaget. Tiltaket krever følgelig dispensasjon fra byggeforbudet i pbl. § 1-8 andre ledd.

Klagen

I klagen anføres det i hovedsak at:

- Rundt 20 meter fra omsøkt plassering av molo er det registrert ålegras-forekomst i naturbase. Selv om moloen ikke direkte vil berøre ålegrasengen, vil den kunne endre strømningsforholdene til naturtypen. Det er ikke godtgjort at etablering av moloen ikke vil medføre negativ påvirkning på ålegrasengen.
- Moloen utgjør et stort tiltak som vil prege landskapsbildet i området. Selv om strandfronten er kunstig, vil moloen bryte markant med strandlinjen og gi en klart uheldig landskapsvirkning.
- Eiendommen har allerede en brygge og det er ikke godtgjort fordeler av tiltaket utover private interesser.
- Konsekvenshensyn tilsier at kommunen bør være tilbakeholdne med å tillate store moloer i området.
- Moloen er i strid med nasjonale strandsoneinteresser, med vekt på hensynene til biologisk mangfold (ålegras) og landskap.

Det bemerkes for øvrig at tiltakshaver i brev av 12.05.2026 har kommet med merknader.

Statsforvalterens vurderinger av klagen

Dispensasjonsreglene i pbl. § 19-2

Etter pbl. § 19-2 kan det gis dispensasjon dersom to rettslige vilkår i bestemmelsens andre ledd er oppfylt. For det første må hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene bak lovens formålsbestemmelse, eller nasjonale eller regionale interesser, ikke bli «vesentlig» tilsidesatt. For det

andre må fordelene ved å gi dispensasjon være «klart større» enn ulempene. Begge vilkår må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne gis.

Dersom begge vilkårene i andre ledd er oppfylt, «kan» kommunen gi dispensasjon. Om kommunen vil gi dispensasjon er underlagt kommunens frie skjønn, og kommunen har derfor mulighet til, men ikke plikt til å gi dispensasjon, jf. ordlyden «kan». Det er følgelig ingen som har krav på dispensasjon. Dette innebærer at selv om de to rettslige vilkårene for dispensasjon er oppfylt, oppstår det likevel ingen automatisk rett til å få dispensasjon.

Statsforvalteren bemerker at til grunn for bestemmelser og retningslinjer til kommuneplanens arealdel og vedtatte reguleringsplaner ligger generelt en forutsetning om at arealbruken i kommunene skal skje i samsvar med, og med hensyn til, en overordnet styring i den enkelte kommune.

Vurderingstemaet til de to rettslige vilkårene for dispensasjon er i lovens forarbeider, Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) på side 242 omtalt slik:

«Det kreves at hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. [...] etter den nye bestemmelsen må det foreligge klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Ordvalget innebærer at det normalt ikke vil være anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra gjør seg gjeldende med styrke.»

For vilkåret om at hensyn og interesser ikke må «vesentlig» tilsidesettes, innebærer dette at ikke enhver tilsidesettelse av hensyn vil lede til at dispensasjonsadgangen er stengt. Det skal foretas en konkret vurdering av de hensyn som blir berørt, og konsekvenser eller påvirkning tiltaket har for hensyn som berøres jf. HR-2026-730-A avsnitt 62.

For vilkåret om at fordelene ved å gi dispensasjon må være «klart større» enn ulempene, legges det opp til en interesseavveining, hvor relevante fordeler og ulemper ved dispensasjonen vurderes opp mot hverandre. Med relevante fordeler og ulemper menes at det først og fremst er areal- og ressursdisponeringshensyn som kan tillegges vekt. Det er de objektive forholdene på eiendommen som skal vurderes. Etter ordlyden må det foreligge en kvalifisert overvekt av fordeler, jf. Sivilombudets uttalelse i sak 2015/3269:

«Det er under enhver omstendighet ikke tilstrekkelig for å innvilge dispensasjon at ulempene ved dispensasjonen eventuelt skulle være beskjedne. Fylkesmannen må vurdere de fordelene og ulempene ved dispensasjonen som gjør seg gjeldende i saken. Vurderingen må vise at det foreligger relevante, klare og positive fordeler som er «klart større» enn ulempene som dispensasjonen fører til. Lovens vilkår om kvalifisert interesseovervekt krever at de relevante fordelene må ha stor vekt dersom vilkåret skal være oppfylt.»

Kommunens dispensasjonsvurdering

Kommunen har i sitt vedtak vist til at begrunnelse for vedtaket fremgår av søkers dispensasjonssøknad. Statsforvalteren bemerker at en henvisning til ansvarlig søkers redegjørelse ikke oppfyller krav til begrunnelse etter fvl. § 25. Kommunen må selv foreta en konkret vurdering av om de rettslige vilkårene for dispensasjon er oppfylt.

Kommunen har i sin behandling av saken gjort følgende vurdering av om hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, blir «vesentlig tilsidesatt»:

«Hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra blir ikke vesentlig tilsidesatt. Området har historisk vært benyttet til industriell virksomhet (spinneri og garveri), og det er gjort tekniske inngrep tidligere. Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner, og området fremstår som privat hageanlegg med begrenset ferdsel. Det er heller ikke identifisert vesentlige naturverdier eller miljøhensyn som tilsidesettes.»

Statsforvalteren bemerker at det fremgår av forarbeidene at relevante hensyn bak byggeforbudet i 100-metersbeltet, er hensyn til allmenn ferdsel, friluftsliv, naturvern, biologisk mangfold, landskap og kulturminner.¹ Til grunn for arealformålet LNF, ligger et valg om at slike arealer kun skal benyttes til bygge- og anleggsvirksomhet som har direkte tilknytning til stedbunden næring. I LNF-områder er det vurdert at det er i allmennhetens interesse å ha uberørte natur- og friluftsområder.

Kommunen har i sin begrunnelse vektlagt hva området historisk sett tidligere har vært brukt til. Statsforvalteren bemerker at dette ikke vil være relevant for vurderingen av om hensyn bak de aktuelle bestemmelsene blir vesentlig tilsidesatt ved etablering av den omsøkte moloen. Kommunen har heller ikke konkret vurdert hvordan landskapshensyn berøres, noe som er fremhevet i klage fra Statsforvalteren i Agder. Kommunen har heller ikke konkret vurdert hensyn til allmenn ferdsel og friluftsliv annet enn at det påpekes at området fremstår som et privat hageanlegg med begrenset ferdsel. Kommunens begrunnelse er på dette punkt mangelfull fordi kommunen ikke konkret har vurdert de hensyn som blir berørt, og konsekvenser eller påvirkning tiltaket har for disse hensynene.

Kommunen har i sin behandling av saken gjort følgende vurdering av om hensyn bak lovens formålsbestemmelse blir «vesentlig tilsidesatt»:

«Lovens formålsbestemmelse blir ikke vesentlig tilsidesatt. Tiltaket er i tråd med hensyn til bærekraftig utvikling og lokal tilpasning, og det foreligger ingen vesentlige negative konsekvenser for barn, unge, klima eller miljø.»

Statsforvalteren bemerker at kommunen har tatt stilling til vilkåret, men at det ikke fremgår hvilke vurderinger som er gjort. Dette er derfor en mangel ved kommunens begrunnelse.

Kommunen har i sitt vedtak gjort følgende vurdering av om nasjonale og regionale interesser blir «vesentlig tilsidesatt»:

«Tiltaket berører i liten grad regionale og nasjonale interesser. Det er ikke identifisert vesentlige konflikter med kulturminnevern, naturmangfold, folkehelse eller tilgjengelighet for allmennheten.»

I tilknytning til naturmangfold har kommunen gjort følgende vurdering i sin klagebehandling av moloens påvirkning på naturmangfold, i dette tilfelle dets påvirkning på nærliggende ålegraseng:

«Til fremmet klage har tiltakshaver opplyst at ålegrassenga har vist en tilbakegang de siste årene, og ålegrass er ikke lenger synlig fra land. Tiltakshaver mener dette forholdet har sammenheng med iverksettelse av ny kjemisk rensing av drikkevann fra kommunens

¹ Se ot.prp. nr. 32 (2007-2008) side 30.

vannbehandlingsanlegg. Bekk fra Skidvann anlegget har utløp gjennom tunet på eiendommen.

Moloen legges i et område hvor det er relativt grunt (0,2-0,5 meter). Dybdeforholdene gjør at vannutskiftningen kun vil skje i overflatesjiktet, og innebærer også at fotavtrykket til moloen på sjøbunnen blir lite. Det er ingenting som skulle tilsa at tiltaket vil ha vesentlig innvirkning på vannutskiftning i området og dermed ålegrassenga.»

Statsforvalteren bemerker at en eventuell tilbakegang i ålegressengen ikke innebærer at hensynet til ålegressforekomsten bortfaller. Så lenge ålegressengen fortsatt eksisterer, er det relevant å vurdere om den omsøkte moloen kan påvirke de gjenværende delene av forekomsten. Statsforvalteren i Agder har blant annet påpekt at ålegressenger er dynamiske i sin utbredelse og at størrelsen på disse vil kunne variere fra år til år.

Kommunen har vurdert at moloen har et mindre fotavtrykk på sjøbunnen og at dybdeforhold gjør at vannutskiftning kun vil skje i overflatesjiktet. Det er imidlertid ikke vurdert nærmere om moloen kan påvirke strømningsforholdene lokalt, herunder om ålegressengen kan bli liggende i en bakevje ved vind fra vest. Selv om tiltaket har et begrenset fotavtrykk og etableres i grunt vann, er det etter Statsforvalterens vurdering ikke i tilstrekkelig grad vurdert tiltakets påvirkning på ålegressengen. Kommunens begrunnelse har derfor ikke godtgjort at hensyn til naturmangfold ikke blir vesentlig tilsidesatt. Dette er følgelig en mangel ved kommunens begrunnelse.

Kommunen har derfor tatt stilling til, men ikke i tilstrekkelig grad konkret vurdert om regionale og nasjonale interesser blir «vesentlig tilsidesatt».

Videre har kommunen i sitt vedtak gjort følgende vurdering av om fordeler ved tiltaket er «klart større» enn ulempene:

«Fordelene ved tiltaket vurderes som klart større enn ulempene. Moloen vil gi tryggere og mer stabile forhold for småbåter, redusere risiko for grunnstøting, og forbedre bruksmulighetene langs eksisterende steinbrygge. Dette har nytteverdi både for tiltakshaver og potensielt for allmennheten ved bruk av området til fritidsformål. Tiltaket er begrenset i omfang og tilpasset eksisterende landskap.»

Kommunen har i sin klagebehandling gjort følgende vurdering av det samme vilkåret:

«Tiltakshaver opplyser at ved vind fra sydøst er fortøyde båter ved de bestående bryggeanleggene på eiendommen svært utsatt, og det har vært svært nærme at båter har forulykket, noe som er bakgrunnen for søknaden. Det er ikke en motivasjon å få flere båtplasser, men å kunne ha en mulighet til å sikkert fortøye båt på eiendommen ved alle vindretninger. Det er et lengre åpent sjøstrekk i retning sydøst som gjør at bølger ved denne vindretning blir kraftige.» [...]

«Utvalget har ved behandling av saken vurdert at oppfylling av nevnte grunne er å regne som en allmenn fordel, da grunnen er til allmenn ulempe slik den i dag ligger.»

Statsforvalteren bemerker at kommunen ikke har foretatt en interesseavveining av fordeler med tiltaket, opp mot ulemper. Det er kun pekt på fordeler ved tiltaket, uten å vurdere relevante ulemper ved tiltaket. Dette er følgelig en mangel ved kommunens begrunnelse.

Under henvisning til vurderingen over, kan ikke Statsforvalteren se at kommunen i sitt vedtak eller klagebehandling, i tilstrekkelig grad har vurdert om de rettslige vilkårene for å gi dispensasjon etter pbl. § 19-2 andre ledd er oppfylt.

Statsforvalteren finner etter dette at vedtak av 18.11.2025 og kommunens klagebehandling ikke oppfyller kravene til begrunnelse for vedtak om dispensasjon etter pbl. § 19-2, jf. fvl. § 25. Etter vårt syn er vedtaket mangelfullt begrunnet, og kan ikke anses gyldig, jf. fvl. § 41. De ovennevnte manglene i kommunens begrunnelse er, etter vår vurdering, av en slik art og omfang at vedtaket av 18.11.2025 kunne blitt opphevet og sendt tilbake til kommunen for ny behandling etter fvl. § 34 fjerde ledd.

Imidlertid har Statsforvalteren, etter en konkret vurdering av saken, kommet til at de rettslige vilkårene for dispensasjonen ikke kan anses å være oppfylt. I det følgende vil det derfor redegjøres for dette.

Prøving av om vilkår for å gi dispensasjon fra pbl. § 1-8 andre ledd er oppfylt

Vi vurderer først om fordelene ved å gi dispensasjon fra pbl. § 1-8 andre ledd er «klart større» enn ulempe.

I foreliggende sak har kommunen i sin begrunnelse vist til at tiltaket er av begrenset omfang. Statsforvalteren bemerker at omsøkt molo har en lengde på 21 meter, bredde på 2,5 meter og høyde på 1,2 meter over vannlinjen. Dette er derfor et tiltak av betydelig omfang, i et område hvor det gjelder et byggeforbud. Ett av formålene bak byggeforbudet i 100-metersbeltet er å motvirke gradvis nedbygging av strandsonen. Et helt nytt tiltak av slik størrelse vil klart bidra til at den samlede belastningen i strandsonen øker, noe som er en ulempe.

Videre er det i kommunens redegjørelse og tiltakshavers merknader vist til at moloen vil passe inn i eksisterende landskap. Statsforvalteren bemerker at selv om moloen skal bygges i naturstein for å passe inn med eksisterende kai på vestsiden, vil moloens størrelse gjøre at denne vil være klart synlig fra sjø. Selv om området på land bak moloen er anlagt med gressplen, og det eksisterer en kai i tilknytning til moloen, vil et slikt massivt tiltak klart påvirke landskapsbildet i negativ retning ved å gi inntrykk av en ytterligere nedbygd strandsone. Moloen vil også bryte med den naturlige strandlinjen, noe som vil påvirke kystlandskapet ved at områdets naturlige karakter reduseres ytterligere. Dette er klare ulemper ved tiltaket.

I tilknytning til fordeler ved tiltaket har kommunen vist til at moloen vil redusere risiko for grunnstøting. Tiltakshaver anfører at båttrafikk har økt i omfang og at dette har ført til flere grunnstøtinger. Det vises derfor til at tiltaket vil ha en sikkerhetsmessig funksjon og bidra til å redusere risiko for ulykker for allmennheten. Statsforvalteren bemerker at det allerede er plassert en bøye for å markere det grunne området og hindre grunnstøtinger. Markering av grunne områder med bøye er vanlig praksis i sjø. Etter Statsforvalterens vurdering er dette et egnet tiltak for å redusere grunnstøting. Fordelen ved redusert risiko for grunnstøting vil derfor ikke være en relevant fordel i dispensasjonsvurderingen.

Videre har tiltakshaver anført at moloen vil kunne bidra til å gjøre gården økonomisk bærekraftig for nye generasjoner som skal overta eiendommen. Det anføres at dersom landbrukseiendommer er ulønnsomme, kan dette føre til at disse ikke blir vedlikeholdt og at kulturlandskap går tapt. Statsforvalteren bemerker at dette anses som subjektive økonomiske forhold som ikke vil være relevant i vurderingen av fordeler og ulemper etter pbl. § 19-2.

Kommunen har i sin klagebehandling pekt på at moloen vil gi tryggere og mer stabile forhold for småbåter og forbedre bruksmulighetene langs eksisterende brygge. Det påpekes at vind fra sydøst gjør at fortøydde båter ved de bestående bryggeanleggene på eiendommen er svært utsatt, da det er et lengre åpent sjøstrekk i retning sydøst. Moloen ønskes for å kunne fortøye båt på eiendommen ved alle vindretninger. Dette mener kommunen har nytteverdi for tiltakshaver og potensielt for allmennheten ved bruk av området til fritidsformål. Tiltakshaver anfører også at båter i dag blir ødelagt mot dagens brygger på grunn av bølgeforshold. Det påpekes at gården ikke er økonomisk drivverdig, og at tiltakshaver trenger båter tilgjengelig for å kunne få alternative inntekter fra utleie og turistfiske.

Statsforvalteren bemerker at det forhold at bølgeforshold gjør at båter ødelegges og stenger for muligheten for ekstraintekter fra utleie og turistfiske, er et subjektivt forhold som ikke vil være en relevant fordel. Kommunen fremhever fordelen med at moloen vil gi tryggere fortøyningsforhold for båter og at allmennheten vil kunne bruke området til fritidsformål. Statsforvalteren er også av den oppfatning at dette ikke kan anses som en relevant fordel i foreliggende sak, da eiendommen fremstår som et privat område der det ikke vil være naturlig for allmennheten å ferdes. At moloen vil kunne gi tryggere fortøyningsforhold vil kunne være en relevant fordel. Fordelen må derfor avveies mot de ulempene tiltaket medfører.

Det foreligger flere ulemper av betydelig vekt i foreliggende sak. Det er søkt om å oppføre en molo av vesentlig størrelse, noe som vil medføre betydelige inngrep i strandsonen og vesentlige landskapsvirkninger. Dette er ulemper som må tillegges stor vekt i interesseavveiningen. Fordelen ved å kunne sikkert fortøye båt må imidlertid tillegges begrenset vekt sammenholdt med de betydelige ulempene tiltaket vil medføre. I lys av at det finnes flere ulemper av stor vekt, og kun er påvist én fordel av begrenset vekt, finner Statsforvalteren det klart at fordelen ved dispensasjon ikke er «klart større» enn ulempene.

I lys av vurderingene over, har Statsforvalteren kommet til at det rettslige vilkåret om at fordelene ved dispensasjonen må være «klart større» enn ulempene, ikke er oppfylt. Vilkår for å gi dispensasjon er følgelig ikke oppfylt, da begge vilkår i § 19-2 andre ledd må være oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Statsforvalteren finner det derfor ikke nødvendig for klagesakens resultat å gjøre noen nærmere vurdering av om hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensyn i lovens formålsparagraf eller regionale og nasjonale interesser blir «vesentlig tilsidesatt». Vi finner heller ikke grunn til å vurdere om vilkår for å gi dispensasjon fra arealformål «LNF» i kommunedelplan er oppfylt. Dispensasjon fra pbl. § 1-8 andre ledd kan følgelig ikke innvilges, jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Øvrig bemerkning

Utvalg for teknisk har i sitt vedtak av 27.01.2026 lagt til følgende tilleggsvilkår:

«Tilleggsvilkår: Det stilles som vilkår at moloen utformes og bygges på en måte som sikrer tilstrekkelig vanngjennomstrømning for å opprettholde og beskytte ålegressforekomsten»

Statsforvalteren bemerker at det er usikkert hvilket grunnlag tilleggsvilkår i utvalgets klagebehandling er gitt på. Det er for Statsforvalteren usikkert om dette knytter seg til anvendelsen av «kan»-skjønnet i pbl. § 19-2 første ledd, eller om det er et avbøtende vilkår for å kunne oppfylle de rettslige vilkårene i pbl. § 19-2 andre ledd. Dersom det er et avbøtende vilkår, bemerkes at det ikke kan stilles avbøtende vilkår for å oppfylle de rettslige vilkår for dispensasjon etter pbl. § 19-2 andre ledd. Det vises til departementets tolkningsuttalelse med referanse 25/1546, der det fremgår at:

«Departementet mener at adgangen til å stille vilkår etter pbl. § 19-2 første ledd annet punktum utelukkende er ment knyttet til utøvelsen av forvaltningens frie skjønn i pbl. § 19-2 første ledd. Kommunen kan altså ikke stille vilkår etter pbl. § 19-2 første ledd annet punktum for å oppfylle lovens vilkår for dispensasjon i pbl. § 19-2 annet ledd første og annet punktum, da disse vurderingene skal baseres på rettsanvendelsesskjønn. Etter pbl § 19-2 skal kommunen først ta stilling til om de materielle vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt. Vurderingene skal basere seg på rettsanvendelsesskjønn. Dersom vilkårene er oppfylt må kommunen vurdere om den ønsker å gi dispensasjon. Denne vurderingen skal baseres på forvaltningens frie skjønn, også omtalt som forvaltningsskjønn. Ved den sist nevnte vurderingen kan kommunen sette avbøtende vilkår.»

Under henvisning til vurderingen over omgjør Statsforvalteren kommunens vedtak av 18.11.2025. Det vil si at klager har fått medhold i sin klage.

Med hilsen

Mette Biering (e.f.)
assisterende direktør

Henriette Granlund
fagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SJUR GUNNAR SJURSEN
SIV ING KALLEBERG
FARSUND KOMMUNE

Sellegrodsveien 61
c/o Kåre Kalleberg Danefjellveien 18
Postboks 100

4550	FARSUND
4550	FARSUND
4552	FARSUND